

Sygn. akt IV U 436/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Andrzej Łotowski
Protokolant:	sekr. sądowy Dominika Orzepowska

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2017 r. w Olsztynie

sprawy W. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 10 lutego 2017 r. nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e

SSR del. Andrzej Łotowski

Sygn. Akt IV U 436/17

UZASADNIENIE

W. Z. w dniu 08 marca 2017 r. złożył odwołanie od decyzji (...) z dnia 10 lutego 2017r., znak: (...)

Zaskarżył decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. znak: (...) w całości i wnosił o jej zmianę w ten sposób, aby nakazać Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych ponowne przeliczenie wysokości świadczenia emerytalnego skarżącego oraz nakazać podwyższenie części socjalnej oraz stażowej świadczenia oraz o zasądzenie na rzecz skarżącego postępowania według norm przepisanych.

Zaskarżonemu orzeczeniu W. Z. zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na błędnym ustaleniu, iż w określonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych terminie skarżący prowadził działalność gospodarczą.

W uzasadnieniu skargi odwołujący podał, że organ rentowy wydał w dniu 10 lutego 2017 roku decyzję znak: (...), w której odmówił doliczenia stażu emerytury. Skarżący nie zgodził się z argumentacją przyjętą przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku z tym, że po uzyskaniu prawa do wcześniejszej emerytury w związku z wykonywaną

pracą w ramach umowy zlecenia za skarżącego były odprowadzane składki na ubezpieczenie społeczne w okresie przekraczającym łącznie 30 miesięcy co oznacza, że podwyższeniu powinna ulec część stażowa oraz część socjalna świadczenia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. w odpowiedzi na ww. odwołanie wniosł o oddalenie odwołania od decyzji (...) z dnia 10 lutego 2017 r., znak: (...)

W uzasadnieniu odpowiedzi organ rentowy podał, że zaskarżoną decyzją organ rentowy, po rozpatrzeniu złożonego w dniu 23 stycznia 2017 r. wniosku, odmówił doliczenia do emerytury wnioskowanych okresów składkowych i nieskładkowych.

Decyzją z dnia 17 stycznia 2014r., znak: (...) na skutek złożonego w dniu 17 grudnia 2013r. wniosku przyznano ubezpieczonemu (ur. (...)) emeryturę od dnia 01 grudnia 2013r. na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r., poz. 887 ze zm.) w kwocie zaliczkowej. Jednocześnie w decyzji wskazano, iż wysokość emerytury zostanie ponownie ustalona po uzyskaniu potwierdzenia okresów ubezpieczenia z tytułu prowadzenia przez wnioskodawcę pozarolniczej działalności gospodarczej (k. 22 akt sprawy). Decyzję o rozliczeniu zaliczki przyznanej na poczet przysługującej emerytury od dnia 01 grudnia 2013 r. wydano w dniu 20 stycznia 2015 r. (k. 31 akt sprawy). Wysokość emerytury obliczona na podstawie art. 26 ustawy okazała się świadczeniem korzystniejszym od świadczenia obliczonego na podstawie art. 183 tejże ustawy.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Według art. 25 ust. 1 w/w ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Zgodnie z art. 108 w/w ustawy, jeżeli po dniu, od którego przyznano emeryturę określoną w art. 24 lub 24a, emeryt podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość świadczenia ulega ponownemu ustaleniu. Emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 i 24a, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ust. 4 i 5. Ponowne ustalenie wysokości emerytury następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po upływie roku kalendarzowego lub po ustaniu ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek zaewidencjonowanych od miesiąca, od którego została podjęta wypłata emerytury po raz pierwszy, do miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury.

Mając tak ustalony stan faktyczny i prawny, w ocenie organu rentowego zaskarżona decyzja o odmowie doliczenia stażu pracy - jest zasadna.

Ponadto organ rentowy wskazuje, iż nawet w przypadku wypłaty emerytury obliczonej zgodnie z art. 183 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych roszczenie wnioskodawcy nie mogłoby być zaspokojone, z uwagi na obowiązujący przepis art. 183 ust. 6 ustawy .według którego do ponownego ustalenia wysokości emerytury, o której mowa w ust. 1-5, z tytułu podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po dniu przyznania emerytury stosuje się art. 108.

Organ rentowy informacyjnie podaje, iż w dniu 10 lutego 2017 r. została wydana decyzja o przeliczeniu emerytury na podstawie art. 108 w/w ustawy.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W. Z. w dniu 17 grudnia 2013 r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniosek o emeryturę (k. 1-12 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 17 stycznia 2014 r., Znak : (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przyznał ubezpieczonemu zaliczkę na poczet emerytury od dnia 01 grudnia 2013 r. Jednocześnie w tej decyzji organ rentowy ustalił wysokość emerytury należnej ubezpieczonemu na kwotę 2466,42 złotych brutto miesięcznie (k. 22-23 akt emerytalnych).

W. Z. w dniu 04 kwietnia 2016 r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniosek o doliczenie do podstawy emerytury okresów składkowych w okresie od sierpnia 2014 r. do lutego 2016 r. (k. 49 akt emerytalnych).

Ubezpieczony do wniosku dołączył zaświadczenie wystawione przez Grupę (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w dniu 24 marca 2016 r. Wynikało z niego, że strony w okresie od 17 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz w lutym, kwietniu, czerwcu i sierpniu 2016 r. łączyła umowa zlecenia, z tytułu której były odprowadzane za ubezpiezonego składki zdrowotne, natomiast nie były odprowadzane składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe (k. 50 akt emerytalnych).

Ubezpieczony do wniosku dołączył kolejne zaświadczenie wystawione przez Grupę (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w dniu 24 marca 2016 r. Wynikało z niego, że strony w okresie od 16 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz od dnia 01 stycznia 2016 r. do nadal łączyła umowa zlecenia, z tytułu której były odprowadzane za ubezpiezonego składki zdrowotne oraz składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe (k. 51 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 10 lutego 2017 r., Znak : (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił wnioskodawcy doliczenia stażu emerytury.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że zgodnie z art. 108 ustawy systemowej emeryt, który podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu, ponownemu ustaleniu podlega wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ww. ustawy. Emeryturę obliczoną według zasad tak określonych powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpiezonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, do miesiąca emerytury, poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie, przez średnie dalsze trwanie życia. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek zaewidencjonowanych od miesiąca, od którego została podjęta wypłata emerytury po raz pierwszy do miesiąca poprzedzającego zgłoszenie wniosku o ponowne ustalenie (k. 65 akt emerytalnych).

W ocenie Sądu odwołanie W. Z. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Od 1 stycznia 2009 r. ZUS przyznaje tzw. nową emeryturę. Świadczenie to ustalane jest przez podzielenie podstawy jego obliczenia przez tzw. średnie dalsze trwania życia dla wieku, w którym wnioskodawca przechodzi na emeryturę. Podstawą obliczenia nowej emerytury jest suma zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji zewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpiezonego w ZUS.

Nowa emerytura przysługuje przede wszystkim osobom urodzonym po 31 grudnia 1948 r. ZUS oblicza emeryturę na nowych zasadach również dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r., które kontynuowały ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego oraz wystąpiły z wnioskiem o emeryturę po 31 grudnia 2008 r., a wysokość ustalonego w ten sposób świadczenia jest wyższa od emerytury obliczonej na dotychczasowych zasadach.

Osobom urodzonym po 31 grudnia 1948 r., które wiek uprawniający do emerytury ukończyły (ukończą) w latach 2009–2013, a także spełnią inne dodatkowe warunki, ZUS oblicza świadczenie w mieszanej wysokości, tj. częściowo

według dotychczasowych, a częściowo według nowych zasad, jeśli taki sposób wyliczenia jest korzystniejszy od obliczenia emerytury całkowicie „po nowemu”.

Osoby, którym ZUS przyznał emeryturę, mogą być zatrudnione i osiągać z tego tytułu przychód. Jeśli ukończyły powszechny wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), mogą bez ograniczeń dorabiać do swojego świadczenia. W przypadku gdy nie osiągnęły tego wieku, a wykonują działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczeń społecznych, uzyskiwany przez nich przychód nie może przekroczyć określonych progów zarobkowych. Pierwszy z nich to 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, którego przekroczenie powoduje odpowiednie zmniejszenie emerytury. Drugi próg zarobkowy wynosi 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. W razie jego przekroczenia ZUS zawiesza wypłacane świadczenie.

Wykonywanie zatrudnienia przez osobę uprawnioną do emerytury obliczonej w całości lub w części na nowych zasadach przynosi jej nie tylko dodatkowy dochód, ale uprawnia również do ubiegania się o przeliczenie przyznanego świadczenia. Taką możliwość przewiduje art. 108 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Ponowne ustalenie nowej emerytury polega na doliczeniu odpowiednio wyliczonej kwoty do dotychczasowej wysokości świadczenia. W tym celu ZUS ustala najpierw kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne, zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego od miesiąca, od którego została podjęta wypłata emerytury, do miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne jej ustalenie. Następnie kwotę tych składek (odpowiednio zwaloryzowanych) dzieli przez średnie dalsze trwanie życia, ustalone dla wieku emeryta, obowiązujące w dniu złożenia wniosku o przeliczenie emerytury. Ustalona w ten sposób kwota podlega doliczeniu do wysokości wypłacanego dotychczas świadczenia

Art. 108 ust. 1 u.e.r. FUS zawiera zasadę ponownego ustalania świadczenia w przypadku podlegania przez emeryta urodzonego po dniu 31 grudnia 1948 r. ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli przeszedł on na emeryturę określoną w art. 24 u.e.r. FUS (czyli w przypadku przejścia na emeryturę po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn) lub 24a u.e.r. FUS (czyli w przypadku przejścia na emeryturę po rencie z tytułu niezdolności do pracy). Wysokość otrzymywanego przez emeryta świadczenia ulega ponownemu ustaleniu. Świadczenie obliczane według zasad określonych w art. 26 u.e.r. FUS jest powiększane o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury i zwaloryzowanych przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia, ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury.

Należy podkreślić, że ponowne ustalenie wysokości świadczenia następuje na wniosek zainteresowanego. Wniosek ten nie może być zgłoszony wcześniej niż po upływie roku kalendarzowego lub po ustaniu ubezpieczeń emerytalnego i rentowych (art. 108 ust. 3 u.e.r. FUS).

Ma rację organ rentowy, że emerytura wyliczana na podstawie art. 26 u.e.r. FUS stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę.

W tym miejscu należy jedynie przypomnieć, iż podstawą obliczenia emerytury jest kwota zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego.

Z powyższych przepisów wynika jednoznacznie, że emerytura dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. jest wypłacana w systemie zdefiniowanej składki oraz kapitału początkowego (dla ubezpieczonych, którzy – tak odwołujący – pracowali przed dniem 1 stycznia 1999r.), co oznacza, że wysokość świadczenia została uzależniona tylko od sumy składek zaewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego oraz kapitału początkowego. Czynniki wpływającymi na poziom świadczenia są zatem: kwota należnych (zwaloryzowanych) składek z całego okresu ubezpieczenia, która zależy od wysokości osiągniętych zarobków z czasu aktywności zawodowej, długość tego

okresu i przerwy w ubezpieczeniu oraz kwota waloryzowanego kapitału początkowego dla ubezpieczonych, którzy pracowali przed dniem 1 stycznia 1999 r. Zwaloryzowane składki i zwaloryzowany kapitał początkowy w momencie przejścia na emeryturę zostają podzielone przez średnie dalsze trwanie życia ustalone wspólnie dla kobiet i mężczyzn, liczone w miesiącach, ogłaszane corocznie do dnia 31 marca przez Prezesa GUS dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku (art. 477¹⁴ § 1 kpc).